

Masfjorden kommune
v/Sveinung Toft
Sendt som e-post til:
Sveinung.toft@masfjorden.kommune.no

Oslo, 19. april 2021

Ansvarlig partner: Caroline Lund
Referanse: 3102

HAVFORSKNINGSINSTITUTTETS INNSPILL TIL REVISJON AV MATRE- OG HAUGSDALSKONSESJONENE

1 Bakgrunn

Havforskningsinstituttet (HI) viser til kommunens frist 20. april 2021 for innspill til Masfjorden kommunes revisjonskrav. HI har et stort vannbehov til sin forskningsstasjon i Matre, og dermed en sterk interesse i de endelige vilkårene for reguleringene i Matrevassdraget og Haugsdalsvassdraget. I dag er HIs ferskvannsbehov på 16 000 liter per minutt.

HIs forskningsprosjekter ved Matre har stor samfunnsverdi, og ved revisjon av konsesjonene må HIs behov for vann ivaretas. BKKs reguleringer i området styrer vannbruken for interesser nedstrøms. Ettersom konsesjonene til regulering er gitt til evig tid, må myndighetene vurdere den framtidige fordelingen av vannet i vassdragene med henblikk på at vannet fordeles på en samfunnstjenlig måte. HI mener myndighetene i denne revisjonssaken også må se på det eventuelle økte tilsiget til kraftproduksjonen, og om noe av det økte tilsiget må fordeles på andre brukerinteresser i vassdraget enn kraftproduksjonen.

Nedenfor beskriver vi vannbehovet HI har og hvordan dette må ivaretas i revisjonsprosessen. HIs krav vil bli utdypet på et senere tidspunkt ettersom HI for tiden utreder ulike muligheter for jevn og tilstrekkelig vannforsyning til forskningsstasjonen.

2 Havforskningsinstituttets behov for vannuttak og krav i revisjonssaken

Bygging av HIs forskningsstasjon i Matre ble påbegynt høsten 1971. Lokaliseringen av forskningsstasjoner for laksefisk ble nettopp lokalisert i tilknytning til kraftproduksjon fordi det sikret stabil tilførsel av vann med spesielt egnet vanntemperatur. Helt siden oppstarten har stasjonen hatt behov for jevn og tilstrekkelig tilførsel av ferskvann til forskningsprosjektene. Siden oppstarten har HI derfor hatt flere avtaler med BKK om uttak av vann fra utløpstunnelene fra Matre-kraftverkene.

Da forskningsstasjonen ble etablert var kjøremønsteret for kraftproduksjonen et helt annet enn i dag. I den siste ombyggingen av Matre H – ferdig i 2016 – er det forutsatt at kraftstasjonen i større grad skal effektkjøres for å produsere når prisen på kraft er som høyest. Det medfører ustabilitet i vanntilgangen som HI er avhengig av. HIs vannuttak fra Matre Ms driftstunnel (før produksjon) skjer til den til enhver tid gjeldende områdepris inkludert kostnader for bruk av nett. Det vil i perioder med høye kraftpriser innebære en stor kostnad for HI.

2021-04-15 HI revisjon Matre og Haugsdal

Advokatfirmaet Lund & Co DA

Akersgaten 30 | Pb 1148 Sentrum, NO-0104 Oslo | Tel: (+47) 99 11 99 00 | Fax: (+47) 947 47 000
Org. nr: 991 097 171 | Bankgiro: 8601 20 60159 | www.lundogco.no

HI har også vannuttak i Matreselva. Det er derfor viktig for HI at det fastsettes en minstevannføring i manøvreringsreglementet for Matrereguleringen. Et slikt krav er allerede vurdert som aktuelt i NVE og Miljødirektoratets rapport 49/2013 av hensyn til sjøaure og mulig reetablering av anadrom strekning. HI mener det er viktig at dagens frivillige vannslipp vurderes økt og at man tar inn et minstevannføringspålegg i konsesjonen, eventuelt en pålagt driftsvannføring gjennom Hommelfoss kraftverk som sikrer vannføringen i Matreselva.

3 Avsluttende merknader

I dag har HI flere løsninger for sitt vannbehov, men ingen av dem er hver for seg gode nok til å sikre det kontinuerlige vannbehovet. I tillegg er flere av dagens løsninger avhengig av kraftproduksjonen, noe som er altfor usikkert når produksjonen bestemmes av kraftprisene som er svært varierende.

HI utreder som nevnt løsninger for framtidig vannuttak, og det er viktig at disse mulige løsningene samordnes med revisjonssaken, slik at man kan gjøre en interesseavveining mellom brukerne av vassdraget.

Med vennlig hilsen

Advokatfirmaet Lund & Co DA

Karianne Aamdal Lundgaard

advokat

kal@lundogco.no